

32002D0307

23.4.2002

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 106/11

KOMISJONI OTSUS,**18. detsember 2001,**

millega kehtestatakse nõukogu otsuse 2000/596/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses Euroopa Pagulaste Fondist kaasfinantseeritavate meetmete suhtes kohaldatavate haldus- ja kontrollisüsteemide ning finantskorrektsioonide tegemise menetlusega

*(teatavaks tehtud numbri K(2001) 4372 all)**(2002/307/EÜ)*

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. septembri 2000. aasta otsust 2000/596/EÜ, millega asutatakse Euroopa Pagulaste Fond, ⁽¹⁾ ja eriti selle artiklit 24,

olles konsulteerinud otsuse 2000/596/EÜ artikli 21 lõike 1 alusel asutatud komiteega

ning arvestades järmist:

(1) Euroopa Pagulaste Fondist (edaspidi "fond") antava abi usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks peavad liikmesriigid kehtestama suunised kaasfinantseeritavate meetmete rakendamise eest vastutava asutuse ülesannete korraldamiseks.

(2) Tagamaks, et ühenduse vahendeid kasutatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, peavad liikmesriigid sisse seadma piisava kontrollijälje jätvad haldus- ja kontrollisüsteemid ning andma komisjonile igasugust abi, mida viimane vajab kontrollide, eriti pisteliste kontrollide tegemiseks.

(3) Ühenduse vahendite tõhusa ja nõuetekohase kasutamise tagamiseks tuleks kehtestada ühtsed nõuded kontrollidele, mida liikmesriigid teevad otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 kohaselt.

(4) Et tagada nende kuludeklaratsioonide ühetaoline käsitlemine, mille alusel taotletakse fondist abi otsuse 2000/596/EÜ artikli 17 lõike 2 kohaselt, tuleks koostada kuludeklaratsiooni näidis.

(5) Alusetult makstud summade sissenõudmise võimaldamiseks otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid komisjonile teatama tuvastatud eiramistest ja haldus- või kohtumenetluste käigust.

(6) Otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõikes 1 sätestatakse, et liikmesriigid peavad tegema finantskorrektsioone, mida on vaja seoses üksikute või süstemaatiliste eeskirjade eiramistega, tühistades kogu ühenduse toetuse või osa sellest. Selle sätte ühetaolise kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses on vaja kehtestada tehtavate korrektsioonide kindlaksmääramise eeskirjad ja näha ette kohustus teavitada komisjoni.

(7) Kui liikmesriik ei täida oma kohustusi, mis tulenevad otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõikest 1 või artiklist 18, võib komisjon ise teha finantskorrektsioonid sellesama otsuse artikli 18 lõike 4 alusel. Võimaluse korral tuleb korrektsiooni summa kindlaks määrata üksikute toimikute põhjal ja see peab võrduma fondilt valesti sissenõutud kulude summaga, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Kui ei ole võimalik eeskirjade eiramise rahalise mõju ulatust täpselt hinnata või kui kõikide asjakohaste kulude tühistamine oleks ebaproportsionaalne, peaks komisjon oma korrektsioonid kindlaks määrama ekstrapolatsiooni teel või kindla määranä, lähtudes selle eeskirjade eiramise ulatusest ja rahalisest mõjust, mida liikmesriik ei ole suutnud vältida, tuvastada või kõrvaldada.

⁽¹⁾ EÜT L 252, 6.10.2000, lk 12.

- (8) Tuleks koostada teatavad üksikasjalikud eeskirjad otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõikes 1 sätestatud finantskorrektsioonide tegemiseks, kusjuures neidsamu eeskirju tuleks kohaldada nimetatud otsuse artikli 18 lõike 4 punktiga b hõlmatud juhtudel.

II PEATÜKK

HALDUS- JA KONTROLLISÜSTEEMID*Artikkel 3*

- (9) Tuleb kehtestada viivisemäärad alusetult saadud ja sisse nõutavate summade suhtes, mis tuleb komisjonile otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 3 alusel tagasi maksta.

1. Otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 punkti c kohaldamisel koostavad liikmesriigid suunised vastutavale asutusele ja vahendusorganisatsioonidele, kellele rakendamise vastutus on delegeeritud.

- (10) Käesolev otsus ei tohi piirata riigiabi tagastamist nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) ⁽¹⁾ artikli 14 alusel.

Ilma et see piiraks otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 kohaldamist, käsitlevad suunised selliste haldus- ja kontrollisüsteemide korraldamist, mida on vaja ühenduse toetuse saamiseks esitatavate taotluste õigsuse, nõuetekohasuse ja abikõlblikkuse tagamiseks, ja põhinevad üldtunnustatud headel haldustavadel, mis on esitatud I lisas.

- (11) Käesoleva otsuse kohaldamine ei tohi piirata nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja muu eeskirjade eiramise eest, ⁽²⁾

2. Kui vastutava asutuse ülesanded on osaliselt või täielikult delegeeritud vahendusorganisatsioonidele, nähakse lõikes 1 osutatud suunistega ette üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse järgmist:

a) ülesannete selge määratlus ja jaotus, eelkõige seoses juhtimise ja maksimisega ning järgmistele tingimustele, eeskirjadele, tegevuspõhimõtetele ja meetmetele vastavuse kontrollimisega:

i) tingimused, mis on sätestatud komisjoni otsustes, millega kiidetakse heaks otsuse 2000/596/EÜ artiklis 8 osutatud kaasfinantseerimistaotlused,

ii) kulude abikõlblikkust käsitlevad eeskirjad, mis on esitatud komisjoni otsuse 2001/275/EÜ ⁽³⁾ I lisas,

iii) ühenduse poliitika ja tegevus, eriti seoses konkurentsieeskirjade, riigihangete, keskkonna kaitsmise ja selle seisundi parandamise ning meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamise ja nende võrdõiguslikkuse edendamisega;

b) selliste tõhusate süsteemide sisseseadmine, millega tagatakse, et vahendusorganisatsioonid kasutavad oma volitusi asjakohaselt;

c) vastutavale asutusele teabe esitamine ülesannete täitmise ja selleks kasutatud vahendite kohta.

3. Otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 punkti b kohaselt saavad liikmesriigid hiljemalt kahe kuu möödudes käesoleva otsuse jõustumist komisjonile lisaks esimeses kaasfinantseerimistaotluses sisalduvale teabele kirjelduse haldus- ja kontrollisüsteemidest, mille nad on sisse seadnud, ja kavandatavatest täiustustest, võttes eeskätt arvesse I lisas esitatud üldtunnustatud häid haldustavasid.

See kirjeldus sisaldab iga vastutava asutuse kohta järgmist teavet:

a) talle pandud ülesanded;

b) nende ülesannete jaotus vastutavas asutuses või vahendusorganisatsioonis nii, et oleks tagatud juhtimis-, maksimis- ja kontrolliülesannete piisav lahusus ning finantsjuhtimise usaldusväärsus;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA JA MÕISTED*Artikkel 1*

Käesoleva otsusega kehtestatakse nõukogu otsuse 2000/596/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses Euroopa Pagulaste Fondist (edaspidi "fond") antavate, liikmesriikide hallatavate vahendite haldus- ja kontrollisüsteemidega ning nende vahendite suhtes kohaldatava finantskorrektsioonide tegemise menetlusega.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *vastutav asutus* — otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel liikmesriigi määratud asutus;
- b) *vahendusorganisatsioon* — riiklik haldusasutus või valitsusväline organisatsioon, kellele vastutav asutus delegeerib rakendamise vastutuse otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel.

⁽¹⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 95, 5.4.2001, lk 27.

- c) teave võimalike vahendusorganisatsioonide kohta;
- d) maksetaotluste vastuvõtmise, läbivaatamise ja kinnitamise ning kulude heakskiitmise, maksmise ja kirjendamise kord;
- e) siseauditeid või samaväärseid toiminguid käsitlevad eeskirjad.

4. Komisjon uurib koostöös liikmesriikidega haldus- ja kontrollisüsteeme ning märgib ära võimalikud puudused, mis vähendavad fondi tegevuse kontrollimise läbipaistvust ja takistavad EÜ asutamislepingu artikli 274 kohaste komisjoni ülesannete täitmist.

Artikkel 4

1. Liikmesriikide haldus- ja kontrollisüsteemid tagavad piisava kontrollijälje olemasolu.

2. Kontrollijälj loetakse piisavaks, kui see võimaldab:

- a) kontrollida komisjonile esitatud tõendatud kogusummade vastavust üksikutele kuludokumentidele ja tõendavatele dokumentidele, mida hoitakse eri haldustasanditel ja lõplike abisaajate, sealhulgas projektide teostamise eest vastutavate organisatsioonide või ettevõtete juures;
- b) kontrollida eraldi ja ülekandeid, mis on tehtud olemasolevatest ühenduse ja riiklikest vahenditest.

Suunav kirjeldus piisava kontrollijälje andmeid käsitlevate nõuete kohta on esitatud II lisas.

3. Vastutav asutus kehtestab menetlused tagamaks, et arvestust peetakse kõikide selliste dokumentide asukoha üle, mis on seotud asjakohase riikliku rakendusprogrammi alusel tehtud maksetega, ja et neid dokumente saab esitada tutvumiseks, kui seda nõuab/nõuavad:

- a) maksetaotluste menetlemise eest vastutava asutuse töötajad;
- b) riiklikud auditeerimisasutused, kes teevad käesoleva otsuse artikli 5 lõike 1 alusel nõutavaid kontrole;
- c) vastutava asutuse osakond või üksus, kelle ülesanne on tõendada taotlusi, mis käsitlevad otsuse 2000/596/EÜ artiklis 17 sätestatud vahe- ja lõppmakseid;
- d) komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja ametnikud ja volitatud esindajad.

Kontrollide eest vastutavad ametnikud või selleks volitatud isikud võivad nõuda käesolevas lõikes kirjeldatud dokumentide koopiaid.

4. Vastutavad asutused hoiavad viie aasta jooksul pärast mis tahes projekti raames komisjoni tehtud lõppmakset komisjonile kättesaadavana kõik asjakohase projekti kulud ja kontrole käsitlevad

tõendavad dokumendid, s.o originaalid või originaalile vastavaks tunnistatud koopiad üldtunnustatud andmekandjatel. See periood katkeb kohtumenetluse või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid korraldavad asjakohaste valimi võtmise põhimõtte alusel projektide kontrole, mille eesmärk on eelkõige:

- a) kontrollida, kas olemasolevad haldus- ja kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt;
- b) kontrollida riskianalüüsi põhjal valikuliselt eri tasanditel esitavaid kuludeklaratsioone.

2. Kontrollid hõlmavad vähemalt 20 % iga riikliku rakendusprogrammi abikõlblikest kogukuludest ning lõikes 3 esitatud nõuetele vastavat representatiivset valimit heakskiidetud projektidest. Liikmesriigid tagavad vajaliku lahususe kontrollide ning projektide teostamise või nendega seotud maksetoimingute vahel.

3. Tehakse kindlaks valitud projektid, kirjeldatakse valimi koostamise meetodit ja koostatakse aruanne kõikide kontrollide ja seliste meetmete tulemustest, mida on võetud tuvastatud kõrvalekalduvuste või eeskirjade eiramise suhtes.

4. Kontrollitavate projektide valim:

- a) sisaldab asjakohast valikut eri liiki ja ulatusega projektidest;
- b) on koostatud riiklike või ühenduse kontrollide käigus avastatud ohutegureid arvesse võtvalt;
- c) peegeldab projektide suunatust teatavatele abisaajatele nii, et peamisi abisaajaid kontrollitakse vähemalt üks kord enne asjakohase abivormi riikliku rakendusprogrammi lõpulejõudmist.

Artikkel 6

Kontrollide käigus teevad liikmesriigid kindlaks:

- a) kas haldus- ja kontrollisüsteeme rakendatakse tõhusalt;
- b) kas küllaldase arvu raamatupidamisandmete puhul on need vastavuses tõendavate dokumentidega, mida säilitavad vahendusorganisatsioonid, kellele vastutav asutus on delegeerinud teatavad rakendusülesanded, abisaajad ja, kui see on asjakohane, muud projektide teostamisel osalevad organisatsioonid või ettevõtted;

c) kas on olemas piisav kontrollijälj;

d) kas kuluartiklite laad ja kuupäev on kooskõlas ühenduse nõuete, riikliku valikumenetluse käigus piiritletud nõuete, toetuse andmist käsitleva lepingu või õigusakti tingimuste ja tegelikult tehtud tööga;

- e) kas projekti kasutus või kavandatud kasutus on kooskõlas otsuse 2000/596/EÜ artiklis 8 osutatud riiklikus rakendusprogrammis sätestatud eesmärkidega;
- f) kas ühenduse rahaline toetus jääb otsuse 2000/596/EÜ artiklis 13 ja muudes ühenduse kehtivates sätetes ettenähtud piirsesse ning kas seda makstakse saajatele kärbeta ja viivitusteta;
- g) kas vastav riiklik kaasfinantseerimine on tegelikult tehtud kättesaadavaks;
- h) kas kaasfinantseeritavad projektid on teostatud kooskõlas otsuse 2000/596/EÜ artikli 4 ja artikli 9 lõike 1 nõuetega.

Artikkel 7

Kontrollide käigus tehakse kindlaks, kas tuvastatud probleemid on süstemaatilist laadi ja kas need võivad ohustada ka muid sama abisaaja teostatavaid või sama juhtimisasutuse hallatavaid projekte. Samuti selgitatakse kontrollide käigus välja selliste olukordade põhjused ja edasise uurimise vajalikkus ning määratakse asjakohased parandus- ja ennetusmeetmed.

Artikkel 8

Igal aastal teatavad liikmesriigid otsuse 2000/596/EÜ artikli 20 lõikes 2 osutatud aruandes komisjonile sellest, kuidas nad on eelnenud aastal kohaldanud käesoleva otsuse artikleid 5-7, vajaduse korral täiendades või ajakohastades artikli 4 lõikes 2 osutatud kirjeldust.

Artikkel 9

Abivormide puhul, milles osaleb rohkem kui üks liikmesriik, või juhul kui abisaajaid on rohkem kui ühest liikmesriigist, lepivad asjaomased liikmesriigid ja komisjon kokku haldusabi andmises, mida on vaja nõuetekohase kontrolli tagamiseks.

III PEATÜKK

KULUDEKLARATSIOONID

Artikkel 10

1. Kuludeklaratsioonid tõendab IV lisas esitatud näidise järgi makseasutuse üksikisik või üksus, kes tegutseb sõltumatult kõiki-dest maksetaotlusi heakskiitvatest üksustest.

2. Kõikide kulude kohta, millest vastutav asutus komisjonile aru annab, annab ta kinnituse, et riiklikke rakendusprogramme

korraldatakse kooskõlas kõikide kohaldatavate ühenduse eeskirjadega ja vahendeid kasutatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega. See kinnitus tõendab, et kaasfinantseerimistaotlus käsitleb üksnes kulutusi:

- a) mida otsuse 2001/275/EÜ artikli 2 punktis d määratletud abisaajad tegelikult tegid programmi abikõlblikkusaja jooksul, mis on määratletud kaasfinantseerimistaotlusi heakskiitvates otsustes;
- b) mis on seotud projektidega, mis valiti kaasfinantseerimiseks asjakohase riikliku rakendusprogrammi raames kooskõlas kehtestatud valikukriteeriumide ja -menetlustega ja mis vastasid ühenduse eeskirjadele kogu kulutuste tegemise aja jooksul.

3. Kuue kuu jooksul alates programmi lõppemisest esitavad liikmesriigid IV lisas sätestatud lõppdeklaratsiooni. Kui aruannet ei esitata tähtaja jooksul, lõpetab komisjon programmi ja vabastab asjakohased eraldised.

4. Enne taotluse esitamist komisjonile kontrollib vastutav asutus, kas tehtud kontrollid on olnud piisavad. Tehtud töid kirjeldatakse üksikasjalikult otsuse 2000/596/EÜ artikli 20 lõikes 3 osutatud lõpparuandes. Kontrollid hõlmavad projektide füüsilist poolt ja tulemuslikkust ning finants- ja raamatupidamistahke.

IV PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE TEHTAVAD FINANTSKORREKTSIOONID

Artikkel 11

1. Süstemaatilise eeskirjade eiramise puhul hõlmab otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 1 alusel toimuv uurimine kõiki projekte, mida eeskirjade eiramine võis mõjutada.

2. Kogu ühenduse toetust või osa sellest tühistades võtavad liikmesriigid arvesse eeskirjade eiramise laadi ja raskust ning sellest fondile tulenevat finantskahju.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile otsuse 2000/596/EÜ artikli 20 lõikes 2 osutatud aruandele lisatud loendis võimalikest abi tühistamise menetlustest, mis on algatatud eelnenud aastal.

Artikkel 12

1. Kui pärast ühenduse toetuse tühistamist on summad vaja otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 punkti g kohaselt sisse nõuda, algatab pädev üksus või organisatsioon sissenõudemenetluse ja teatab sellest vastutavale asutusele. Sissenõudmist käsitlev teave edastatakse komisjonile ja arvestust peetakse käesoleva otsuse artikli 13 kohaselt.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile otsuse 2000/596/EÜ artikli 20 lõikes 2 osutatud aruandes sellest, kuidas nad on otsustanud või kavatsevad tühistatud vahendeid taaskasutada.

Artikkel 13

Vastutav asutus peab arvestust ühenduse abist juba sooritatud maksetest sissenõudmisele kuuluvate summade kohta ja tagab, et summad nõutakse sisse viivitamata. Pärast tagasisaamist arvab vastutav asutus oma järgmisest komisjonile esitatavast kuludeklaratsioonist maha tagasisaadud summadele vastava määra või, kui sellest määra ei piisa, maksab ühendusele hüvitist. Sissenõutavatelt summadelt arvestatakse alates nende tagasimaksetähtpäevast viivist komisjoni 9. detsembri 1993. aasta määruse (Euratom, ESTÜ, EÜ) nr 3418/93 (millega kehtestatakse 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad;⁽¹⁾ viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1687/2001⁽²⁾ artiklis 94 sätestatud määra järgi, mis kehtib selle kuu esimesel tööpäeval, mil saabub tagasimaksetähtpäev.

Otsuse 2000/596/EÜ artikli 20 lõikes 2 osutatud aruande esitamisel saadavad liikmesriigid komisjonile tuvastatud eiramiste loendi, märkides tagasisaadud või sissenõudmisel olevad summad ja vajaduse korral haldus- või kohtumenetlused, mis on algatatud alusetult makstud summade sissenõudmiseks.

V PEATÜKK

KOMISJONI TEHTAVAD FINANTSKORREKTSIOONID

Artikkel 14

1. Nende finantskorrektsioonide summa, mis komisjon on teinud otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 4 punkti b kohaselt üksikute või süstemaatiliste eiramiste puhul, määratakse võimaluse korral kindlaks üksikute toimikute põhjal ja need võrduvad fondilt valesti sissenõutud kulude summaga, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

2. Kui alusetult makstud summade suurust ei ole võimalik täpselt kindlaks määrata või kui kõikide asjakohaste kulude tühistamine oleks ebaproportsionaalne, võtab komisjon oma finantskorrektsioonide aluseks:

- a) ekstrapolatsiooni, kasutades samalaadsete tunnustega tehingute representatiivset valimit, või
- b) kindlat määra, hinnates eeskirjade rikkumise tõsidust ning avastatud eiramise ulatust ja rahalisi tagajärgi.

⁽¹⁾ EÜT L 315, 16.12.1993, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 228, 24.8.2001, lk 8.

3. Kui komisjon võtab oma seisukoha aluseks oma üksuste väliste audiitorite tuvastatud asjaolud, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on läbi vaadanud meetmed, mis asjaomane liikmesriik on võtnud otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 alusel.

4. Tähtaeg, mille jooksul asjaomane liikmesriik võib vastata otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 3 kohasele taotlusele, on kaks kuud. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon anda pikema tähtaja.

5. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonide tegemise ekstrapolatsiooni või kindla määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus tõendada asjakohaste toimikute läbivaatamise abil, et eiramise tegelik ulatus oli komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata toimikute läbivaatamise ulatust üksnes asjaomaste toimikute asjakohase osaga või valimiga. Välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ei ole selliseks läbivaatamiseks lubatud aega rohkem kui kaks kuud pärast lõikes 4 osutatud kahekuulise tähtaja lõppu. Komisjon võtab arvesse kõiki tõendeid, mis liikmesriik on esitanud nende tähtaegade jooksul.

6. Kui komisjon peatab maksed otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 2 kohaselt või kui pärast lõikes 4 osutatud tähtaja lõppu on peatamise põhjused endiselt olemas või kui asjaomane liikmesriik ei ole komisjonile eeskirjade eiramise kõrvaldamiseks võetud meetmetest teatanud, kohaldatakse otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõiget 4.

7. Käesoleva otsuse III lisas on esitatud suunised põhimõtete, kriteeriumide ja suunavate skaalade kohta, mida komisjoni talitused rakendavad kindla määraga korrektsioonide kindlaksmääramisel.

Artikkel 15

1. Kõik otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 3 kohased tagasimaksed komisjonile tehakse enne tähtpäeva, mis on näidatud 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse⁽³⁾ artikli 28 alusel koostatud sissenõudekorralduses. Selleks tähtpäevaks on korralduse väljastamiskuule järgneva teise kuu viimane päev.

2. Tagasimakse hilinemisel makstakse viivist, mida arvestatakse lõikes 1 osutatud tähtpäevast tegeliku maksmispäevani. Viivisemääraks on käesoleva otsuse artiklis 13 osutatud määr.

3. Otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 2 alusel tehtav finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimaksed sisse otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 1 punkti g ja käesoleva otsuse artikli 12 lõike 1 alusel ning nõuda sisse riigiabi määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 alusel.

⁽³⁾ EÜT L 356, 31.12.1977, lk 1.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 16

Käesoleva otsuse sätted ei takista liikmesriike kohaldamast rangemaid siseriiklikke kontrollieeskirju, kui on ette nähtud käesoleva otsusega.

Artikkel 17

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. detsember 2001

Komisjoni nimel

komisjoni liige

António VITORINO

I LISA

**HEAD HALDUSTAVAD EUROOPA PAGULASTE FONDIST ANTUD ABI USALDUSVÄÄRSE
FINANTSJUHTIMISE TAGAMISEKS (ARTIKKEL 3)****1. Siseriiklike ja ühenduse eeskirjade täitmine ja maksetaotluste õigsus**

Vastutavad asutused või vahendusorganisatsioonid, kellele on delegeeritud teatavad ülesanded, kontrollivad siseriiklike ja ühenduse õigusnormide täitmist, eelkõige seda, kas täidetakse komisjoni heakskiidetud riiklikus rakendusprogrammis sisalduvaid tingimusi, fondi kulude abikõlblikkuse eeskirju ning vajaduse korral konkurentsi, riigihankeid, keskkonna kaitsmist ja selle seisundi parandamist ning meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamist ja nende võrdõiguslikkuse edendamist käsitlevaid eeskirju, ning kinnitavad maksetaotluste põhjendatust ja õigsust, kontrollides hankemenetlusi, lepingute sõlmimist, projektide teostamise edenemist, makseid ja tööde vastuvõtmist.

Need kontrollid tehakse kontrollisüsteemi abil. Vastutava asutuse üks põhiülesandeid on hoolitseda selle kontrollisüsteemi nõuetekohase toimimise eest.

2. Maksed ja sissenõudmine

- 2.1. Abisaajatele maksete tegemise eest vastutava haldusüksuse valduses peavad olema dokumendid, mis tõendavad, et toetatud on üksikprojekti ja et nõutavad haldus- ja füüsilised kontrollid on tehtud. Raamatupidamiskord peaks tagama, et deklaratsioonid on täielikud, õiged ja koostatud õigeaks ajaks ning et vead või puudused tuvastatakse ja kõrvaldatakse, eeskätt korrapärase, vähemalt iga kolme kuu tagant toimuva kontrolli ja riskikontrolli teel.

Ettenähtud kord peab tagama, et makse tehakse ainult taotluse esitajale või makstakse tema pangakontole või tema volitatud isikule. Makse teeb asutuse pank või vajaduse korral riigikassa või saadetakse tšekk võimaluse korral viie tööpäeva jooksul alates makse kirjendamisest. Tuleb ette näha kord, mis tagab, et kõik maksed, mille puhul ei ole ülekannet tehtud või tšekki sularahaks vahetatud, makstakse fondile tagasi. Eelarvevahendite käsutaja ja/või tema ülemuse heakskiidu võib esitada elektroonilisel kujul, kui on tagatud selleks vajalike seadmete turvalisus ja allakirjutaja andmed säilitatakse elektroonilisel kujul.

- 2.2. Eelnev alapunkt kehtib analoogia põhjal summade (minetatud tagatised, tagastatud maksed jne) suhtes, mis vastutav asutus on kohustatud fondi nimel sisse nõudma. Eelkõige peab asutus sisse seadma süsteemi kõikide fondile võlgnetavate summade kindlakstegemiseks. See süsteem tuleb korrapäraselt läbi vaadata, et võtta meetmeid tähtpäevaks tasumata võlgade sissenõudmiseks.

Vastutav asutus võib delegeerida mõnele muule organile ülesande nõuda sisse teatavat liiki sissenõutavaid summasid, tingimusel et on täidetud artikli 2 lõikes b sätestatud tingimused, mida on sobivalt kohandatud, ja et selline muu asutus annab asutusele korrapäraselt ja mitte harvem kui kord kuus aru kõikidest tuvastatud tuludest ja sissenõutud summadest.

Vastutav asutus peaks kehtestama korra tagamaks, et kõiki taotlusi menetletakse kiiresti.

3. Menetluste ja ülesannete määramine ja normimine

- 3.1. Vastutav asutus kehtestab kirjalikult üksikasjalikud menetlused projektide teostamise jälgimiseks ning taotluste vastuvõtmiseks, registreerimiseks ja menetlemiseks, sealhulgas kõikide kasutatavate dokumentide kirjelduse.
- 3.2. Iga ametniku, volitatud esindaja või volitatud isiku ülesanded ja tema pädevus rahalistes küsimustes tuleks sätestada kirjalikult.
- 3.3. Iga ametniku, volitatud esindaja või volitatud isiku valduses peab olema täielik kontrollnimekiri, milles on üksikasjalikult loetletud kontrollid, mida ta peab tegema, ja ta peab märkima kõikidele taotlust tõendavatele dokumentidele oma kinnituse kontrollide sooritamise kohta. Peab olema olemas tõend selle kohta, et töö on üle vaadanud kõrgemaseisev ametnik.
- 3.4. Kui taotlusi menetletakse arvutisüsteemi abil, tuleb juurdepääsu arvutisüsteemile kaitsta ja kontrollida nii, et oleksid täidetud järgmised tingimused:
- kõikide süsteemi sisestavate andmete õigsust kontrollitakse, et tagada sisestusvigade avastamine ja parandamine;
 - andmeid võivad sisestada, muuta ja nende õigsust kontrollida ainult selleks volitatud ametnikud, esindajad või isikud, kellel on isiklik parool;
 - kõigi andmeid või programme sisestavate või muutvate ametnike või volitatud esindajate või isikute isikutunnused säilitatakse operatsioonipäevikus.

II LISA

KONTROLLJÄLJEKS VAJALIKE ANDMETE SUUNAV LOEND (ARTIKKEL 4)

Kontrolljälj on artikli 4 lõike 2 tähenduses piisav, kui teatava riikliku rakendusprogrammi puhul on täidetud järgmised nõuded.

1. Asjakohastel juhtimistasanditel peetav raamatupidamisandmik sisaldab üksikasjalikku teavet kulutuste kohta, mis abisaajad on iga kaasfinantseeritava projekti raames teinud. Raamatupidamisdokumentidel on näidatud nende koostamise kuupäev, iga kuluartikli summa, tõendavate dokumentide laad ning maksekuupäev ja -viis. Lisatakse vajalikud dokumentaalsed tõendid (arved jms).
2. Kuluartiklite puhul, mis on üksnes osaliselt seotud kaasfinantseeritava projektiga, on täpselt näidatud kulude jaotumine kaasfinantseeritava projekti ja muude projektide vahel. Sama kehtib sellist laadi kulude kohta, mida peetakse abikõlblikuks teatavas ulatuses või teatavas proportsionaalses suhtes muude kuludega.
3. Sobival juhtimistasandil säilitatakse ka projekti kirjeldust ja finantseerimiskava, projekti arenguaruandeid, dokumente abi andmise, pakkumismenetluste, lepingu sõlmimise jms kohta.
4. Nendest kulutustest teatamiseks, mis projekte teostava(te) abisaaja(te) ja otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel määratud vastutava asutuse vaheline vahendusorganisatsioon on tegelikult teinud, koondatakse punktis 1 nõutav teave üksikasjalikuks kuluaruandeks, mis hõlmab iga projekti kõiki kuluartikleid, mille alusel saadakse tõendatud kogusumma. Üksikasjalikud kuluaruanded kujutavad endast vahendusasutuse raamatupidamisandmiku tõendavaid dokumente.
5. Vahendusorganisatsioonid peavad raamatupidamisandmiku iga projekti ja nende kulude kogusumma kohta, mis on projekte teostavate abisaajate tõendatud. Vastutavale asutusele aruandvad vahendusorganisatsioonid esitavad sellele asutusele loendi iga riikliku rakendusprogrammi raames heakskiidetud projektidest, märkides iga projekti puhul selle ja seda teostava abisaaja täieliku nime, abi andmise kuupäeva, maksekohustused ja väljamakstud summad, asjakohase kulude ajavahemiku ja kulude kogusumma meetme kohta. See teave kujutab endast vastutava asutuse raamatupidamisandmiku tõendavaid dokumente ja komisjonile esitatavate kuludeklaratsioonide koostamise alust.
6. Kui projekte teostavad abisaajad annavad aru otse vastutavale asutusele, kujutavad punktis 4 osutatud üksikasjalikud kuluaruanded endast vastutava asutuse peetava raamatupidamisandmiku tõendavaid dokumente, kusjuures see asutus koostab punktis 5 osutatud kaasfinantseeritavate projektide loendi.
7. Kui projekte teostava(te) abisaaja(te) ja otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel määratud vastutava asutuse vahel on rohkem kui üks vahendusorganisatsioon, nõuab iga vahendusorganisatsioon oma vastutusvaldkonna kohta madalamal tasandil koostatud üksikasjalikke kuluaruandeid, mida ta kasutab tõendavate dokumentidena oma raamatupidamises ning millest ta peab teatama ülespoole, esitades iga projekti kohta vähemalt kulude kogusumma.
8. Andmete elektroonilise edastamise korral peavad kõik asjaomased asutused saama madalamatelt tasanditelt piisavat teavet oma raamatupidamisandmiku ja kõrgemale tasandile teatatavate summade tõendamiseks, et tagada piisava kontrolljälje olemasolu, alustades komisjonile teatatavatest kogusummadest ja lõpetades üksikute kuluartiklite ja tõendavate dokumentidega abisaaja ehk projekti teostamise tasandil.

III LISA

**SUUNISED PÕHIMÕTETE, KRITERIUMIDE JA SUUNAVATE SKAALADE KOHTA, MIDA KOMISJONI
TALITUSED RAKENDAVAD OTSUSE 2000/596/EÜ ARTIKLITE 18 JA 19 KOHASTE
FINANTSKORREKTSIOONIDE KINDLAKSMÄÄRAMISEL**

1. PÕHIMÕTTED

Finantskorrektsioonide eesmärk on taastada olukord, kus 100 % fondist kaasfinantseerimiseks esitatud kuludest on kooskõlas kohaldatavate riiklike ja ühenduse eeskirjadega. Sellest lähtuvalt on võimalik kehtestada rida võtmepõhimõtteid, mida komisjoni talitused peavad kohaldama finantskorrektsioonide kindlaksmääramisel.

- a) Eeskirjade eiramine on määratletud määruse (EÜ) nr 2988/95 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2. Eeskirjade eiramine võib olla ühekordne või süstemaatiline.
- b) Süstemaatiline eeskirjade eiramine on korduv viga, mis tuleneb tõsistest puudustest haldus- ja kontrollisüsteemides, mille eesmärk on tagada raamatupidamise õigsus ja kehtivate eeskirjade täitmine.
 - Kui kohaldatavaid eeskirju täidetakse ja on võetud kõik mõistlikud meetmed eeskirjade eiramise vältimiseks, tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks, ei ole finantskorrektsioone vaja.
 - Kui kohaldatavaid eeskirju täidetakse, kuid haldus- ja kontrollisüsteemid vajavad täiustamist, antakse liikmesriigile asjakohaseid soovitusi, kuid finantskorrektsioone ei ole vaja.
 - Kui tuvastatakse üksnes selliseid vigu, mis on seotud vähem kui 4 000 euro suuruste summadega, palutakse liikmesriigil vea kõrvaldada, algatamata otsuse 2000/596/EÜ artikli 18 lõike 4 kohast finantskorrektsioonide tegemise menetlust.
 - Kui haldus- ja kontrollisüsteemis on tõsiseid puudusi, mis võivad põhjustada süstemaatilist eeskirjade eiramist, eeskätt puudusi kohaldatavate eeskirjade täitmisel, tuleb alati teha finantskorrektsioone.
- c) Finantskorrektsiooni summa määratakse võimaluse korral kindlaks üksikute toimikute põhjal ja see võrdub fondilt valesti sissenõutud kulude summaga. Alati ei ole siiski võimalik määrata iga asjakohase projekti puhul korrektsiooni täpset suurust, samuti võib kogu asjakohase kulu tühistamine olla ebaproportsionaalne. Sellistel juhtudel peab komisjon korrektsioonid kindlaks määrama ekstrapolatsiooni teel või kindla määrana.
- d) Kui on ilmne, et üksikuid samalaadilisi eeskirjade eiramisi, mille arvu saab kindlaks määrata, on ilmnenu paljudes muudes projektides või kogu meetme või programmi ulatuses, kuid alusetult makstud summade kindlaksmääramine iga projekti puhul eraldi ei ole tasuv, võib finantskorrektsioon põhineda ekstrapolatsioonil.
 - Ekstrapolatsiooni saab rakendada üksnes siis, kui on võimalik kindlaks teha sarnaste omadustega projektide kogum või rühm ja tõestada, et rikkumine on projekte mõjutanud. Sel juhul ekstrapoleeritakse juhuslikult valitud asjakohaste üksikute toimikute representatiivse valimi põhjaliku uurimise tulemused kõikidele kindlakstehtud kogumisse kuuluvatele toimikutele kooskõlas üldtunnustatud auditeerimisnormidega.
- e) Sellise üksiku rikkumise või süstemaatilise eiramise puhul, mille rahalise mõju ulatust ei saa täpselt hinnata, sest see sõltub liiga paljudest muutujatest või on hajus, nagu näiteks eiramise puhul, mis tuleneb eeskirjade eiramise vältimiseks või tuvastamiseks vajalike kontrollide ebapiisavusest või abi andmise tingimuste või ühenduse eeskirjade mittetäitmisest, kuid mille puhul oleks kogu asjakohase abi tühistamine ebaproportsionaalne, tuleks kohaldada kindlaid määrasid.
 - Kindla määraga korrektsioonid määratakse kindlaks kooskõlas haldus- ja kontrollisüsteemide puuduse või üksiku rikkumise raskusega ning eeskirjade eiramise rahaliste tagajärgedega. Punktis 2.2 on esitatud puuduste raskuse hindamiseks vajalik loend süsteemiosadest, mida komisjon käsitleb põhi- ja abiosadena, ja punktis 2.3 on esitatud kindla määraga korrektsioonide suunav skaala. Kindla määraga korrektsioone tehakse kõikide asjaomase meetme või asjaomaste meetmetega hõlmatud kulude suhtes, välja arvatud juhul, kui puudused piirdusid teatavate kuluvaldkondadega (üksikud või teatavat liiki projektid), mispuhul neid tehakse üksnes kõnealuste kuluvaldkondade suhtes. Ühe ja sama kulutuse kohta ei tehta tavaliselt üle ühe korrektsiooni.
- f) Juhtudel, kus rikkumise raskuse hindamisel on kaalutlusruumi, nagu näiteks keskkonnanõuete eiramine, tehakse korrektsioonid eeldusel, et eeskirju on oluliselt rikutud ja et on olemas selge seos ühenduse finantseeritava meetmega.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

- g) Olenemata komisjoni väljapakutud korrektsioonide laadist antakse liikmesriigile alati võimalus tõestada, et fondile tulenenud tegelik kahju või oht ja eeskirjade eiramise ulatus või raskus olid väiksemad, kui komisjoni talitused hindasid. Vastavad menetlused ja tähtajad on sätestatud käesoleva otsuse artikli 14 lõigetes 4 ja 5.
- h) Erinevalt korrektsioonidest, mida liikmesriigid teevad otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 1 alusel, kaasneb finantskorrektsioonidega, mida komisjon otsustab teha sama otsuse artikli 19 lõike 2 alusel, alati asjakohasele programmile eraldatud ühenduse toetuse netovähendus.
- i) Kui liikmesriigi auditeerimissüsteemi — kontrollikoda, sise- või välisauditid — abil tuvastatakse eeskirjade eiramine ja liikmesriik võtab mõistliku aja jooksul otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 1 alusel sobivaid parandusmeetmeid, ei saa komisjon otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 2 alusel finantskorrektsioone teha ja liikmesriik võib vahendeid taaskasutada. Muudel juhtudel võib komisjon teha korrektsioone riiklike auditeerimisasutuste tähelepanekute põhjal samamoodi kui siis, kui eeskirjade eiramise tuvastab Euroopa Liidu auditeerimisasutus. Kui komisjon tugineb oma seisukohas asjaoludele, mille on kindlaks teinud ja täielikult dokumenteerinud muud Euroopa Liidu auditeerimisasutused, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta, olles eelnevalt läbi vaadanud liikmesriigi võimalikud vastused.

2. KINDLA MÄÄRAGA KORREKTSIOONIDE KRITERIUMID JA SKAALA

2.1. Kriteeriumid

Nagu märgitud eespool punkti 1 alapunktis c, võib kindla määraga korrektsioone teha juhul, kui uurimise tulemusena saadud teave ei võimalda statistilisel teel või muude tõendatavate andmete abil täpselt hinnata üksiku või mitme eeskirjade eiramise rahalise mõju ulatust, vaid viib järelduseni, et liikmesriik ei ole suutnud nõuetekohaselt kontrollida heakskiidetud taotluste abikõlblikkust.

Kindla määraga korrektsioonide tegemist tuleks kaaluda siis, kui komisjon tuvastab, et mõnda kontrolli, mis on eeskirjadega ette nähtud selgesõnaliselt või siis kaudselt mõne selgesõnalise sätte (näiteks abi piirdumine teatavat liiki projektidega) täitmiseks, ei ole nõuetekohaselt tehtud, mis võib põhjustada süstemaatilise eeskirjade eiramise. Samuti tuleks nende tegemist kaaluda siis, kui komisjon tuvastab tõsiseid puudusi haldus- ja kontrollisüsteemides, mis põhjustavad kohaldatavate eeskirjade ulatuslikke rikkumisi, või kui ta tuvastab üksikuid rikkumisi. Kindla määraga korrektsioone võib teha ka siis, kui liikmesriikide endi kontrolliasutused tuvastavad sellise eeskirjade eiramise, kuid liikmesriik ei võta mõistliku aja jooksul sobivaid parandusmeetmeid.

Kindla määraga finantskorrektsiooni tegemise ja korrektsiooni määra kindlaksmääramisel võetakse üldiselt arvesse kontrolli puuduse tagajärjel fondi ohustanud kahjuriski astet. Seega peaks korrektsioon olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Arvesse tuleks võtta eelkõige järgmisi tegureid:

- 1) kas eeskirjade eiramine on seotud ühe või mitme juhtumi või kõikide juhtumitega;
- 2) kas puudus on seotud kogu haldus- ja kontrollisüsteemi või selle osa tõhususega, kusjuures viimasel juhul peetakse silmas teatavaid funktsioone, mis on vajalikud selliste kulude õiguspärasuse, nõuetekohasuse ja abikõlblikkuse tagamiseks, mis on kohaldatavate riiklike ja ühenduse eeskirjade kohaselt esitatud fondist kaasfinantseerimiseks (vt punkti 2.2 allpool);
- 3) puuduse tähtsus ettenähtud haldus-, füüsiliste ja muude kontrollide kui terviku seisukohast;
- 4) meetmete vastuvõtlikkus pettuste suhtes, võttes eelkõige arvesse majanduslikke ajendeid.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemide osade liigitus kindla määraga finantskorrektsioonide tegemiseks süsteemi puuduste või üksikute rikkumiste korral

Fondi haldus- ja kontrollisüsteemid koosnevad mitmesugustest rohkem või vähem tähtsatest osadest või funktsioonidest, millega tagatakse kaasfinantseerimiseks esitatud kulude õiguspärasus, nõuetekohasus ja abikõlblikkus. Kindla määraga korrektsioonide kindlaksmääramisel selliste süsteemi puuduste või üksikute eiramise puhul on kasulik liigitada haldus- ja kontrollisüsteemide funktsioonid põhi- ja abiosadeks.

Põhiosadeks on need hädavajalikud osad, mille eesmärk on tagada fondi toetatavate projektide õiguspärasus, nõuetekohasus ja teostus, ja abiosadeks need, mis aitavad tagada haldus- ja kontrollisüsteemi kvaliteeti ning süsteemi põhifunktsioonide head toimimist.

Allpool esitatud loend sisaldab enamikku heade haldus- ja kontrollisüsteemide ning heade auditeerimistavade osadest. Puuduste ja üksikute rikkumiste raskus on väga erinev, mistõttu võtab komisjon juhtumite hindamisel eeskätt arvesse punkti 2.4.

2.2.1. Põhiosad kaasfinantseerimiskõlblikkuse tagamiseks

1. Toetusetaotlusi käsitlevate menetluste koostamine ja kohaldamine, taotluste hindamine, finantseeritavate projektide valimine, alltöövõtjate/tarnijate valimine, toetusetaotluste esitamise kutsete nõuetekohane avaldamine kooskõlas asjakohase programmi menetlustega:
 - a) vajaduse korral avalikustamist, võrdseid võimalusi ja riigihankeid käsitlevate eeskirjade järgimine ja, juhul kui EÜ riigihankedirektiivid ei kohaldu, võrdset kohtlemist ja mittediskrimineerimist käsitlevate asutamislepingu sätete ja põhimõtete järgimine;
 - b) toetusetaotluste hindamine kooskõlas programmi kriteeriumide ja menetlustega, sealhulgas keskkonnamõju hindamise eeskirjade täitmine ning võrdseid võimalusi käsitlevate õigusnormide ja poliitika järgimine;
 - c) finantseeritavate projektide valimine:
 - valitud projektid vastavad programmi eesmärkidele ja avaldatud kriteeriumidele,
 - taotluste heakskiitmise või tagasilükkamise põhjused on selgelt esitatud,
 - riigiabi käsitlevate eeskirjade täitmine,
 - abikõlblikkuseeskirjade täitmine,
 - finantseerimistingimuste sisaldumine heakskiitvas otsuses.
2. Piisav kontroll kaasfinantseeritavate toodete ja teenuste pakkumise ning programmi raames rahastatavate kulude abikõlblikkuse üle, mida teostavad otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel määratud vastutav asutus ning abisaaja ja vastutava asutuse vahelised vahendusorganisatsioonid:
 - a) väljundite (teenused, tööd, tarned jne) olemasolu kindlakstegemine plaanide, arvete, vastuvõtudokumentide, asjatundjate aruannete jms põhjal ja vajaduse korral kohapeal;
 - b) toetuste andmise tingimuste järgimise kindlakstegemine;
 - c) nende kulude abikõlblikkuse kindlakstegemine, mille suhtes esitatakse taotlus;
 - d) kõikide lahendatavate küsimuste asjakohane lahendamine enne taotluse heakskiitmist;
 - e) asjakohane ja usaldusväärne raamatupidamine;
 - f) kontrollijälje säilitamine kõikidel tasanditel abisaajast süsteemi kõrgeima tasandini välja;
 - g) mõistlike meetmete võtmine tagamaks, et kuludeklaratsioonid, mille õigsust vastutav asutus komisjonile tõendab, on õiged järgmistes punktides:
 - kulutused tehti abikõlblikkusaja jooksul kaasfinantseerimiseks valitud projektide raames kooskõlas harilike menetluste ja kõikide kohaldatavate tingimustega,
 - kaasfinantseeritavad projektid on tegelikult teostatud.
3. Projektide pisteliste kontrollide piisav arv ja kvaliteet ning asjakohane järeltegevus:
 - a) pistelised kontrollid hõlmavad vähemalt 20 % abikõlblikest kogukuludest kooskõlas käesoleva otsuse artikliga 5 ja neid tõendab aruanne audiitori töö kohta;
 - b) valim on representatiivne ja riskianalüüs küllaldane;
 - c) piisav ülesannete lahusus sõltumatus tagamiseks;
 - d) kontrollide järeltegevus, millega tagatakse:
 - tulemuste asjakohane hindamine ja vajaduse korral finantskorrektsioonide kindlaksmääramine,
 - üldised meetmed süstemaatilise eeskirjade eiramise kõrvaldamiseks.

2.2.2. Abiosad:

- a) rahuldav halduskontroll standard-kontrollnimekirjade või samaväärsete vahendite vormis ja tulemuste nõuetekohane dokumenteerimine, tagamaks näiteks, et:
 - taotlusi ei ole varem rahuldatud ja tehingud (lepingud, kviitungid, arved, maksed) on eraldi kindlakstehtavad,
 - raamatupidamises on kirjendatud kulud vastavuses deklaratsioonidega;

- b) nõuetekohane järelevalve taotluste menetlemise ja maksekäsundite andmise üle;
- c) rahuldavad menetlused, et tagada ühenduse eeskirju käsitleva teabe nõuetekohane levitamine;
- d) abisaajatele ühenduse toetuse õigeaegse maksmise tagamine.

2.3. Kindla määraga korrektsioonide suunav skaala

100 % suurune korrektsioon

Korrektsioonimääraks võib kehtestada 100 %, kui liikmesriigi haldus- ja kontrollisüsteemi puudused on sedavõrd suured või üksik rikkumine sedavõrd raske, et see kujutab endast ühenduse eeskirjade täielikku eiramist, mispuhul on kõik maksed eeskirjadevastased.

25 % suurune korrektsioon

Kui liikmesriik rakendab oma haldus- ja kontrollisüsteemi väga puudulikult ja on olemas tõendid laiaulatusliku eeskirjade eiramise kohta, samuti hooletuse kohta eiramiste ja pettuste vastu võitlemisel, on õigustatud 25 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult eeldada, et võimalus karistamatult esitada eeskirjadevastaseid taotlusi tekitab fondile erakordselt suurt kahju. Sama suur korrektsioon on asjakohane ka üksiku eeskirjade eiramise puhul, mis on tõsine, kuid ei muuda kogu projekti abikõlbmatuks.

10 % suurune korrektsioon

Kui üks või mitu süsteemi põhiosa ei toimi või toimib sedavõrd halvasti või harva, et on täiesti kasutu(d) taotluse abikõlblikkuse kindlaksmääramisel või eeskirjade eiramise vältimisel, on õigustatud 10 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult järeldada, et oli olemas suur oht, et fond saab laiaulatuslikku kahju. Sama korrektsioonimäär on asjakohane ka üksiku keskmise raskusega eiramise puhul, mis on seotud süsteemi põhiosadega.

5 % suurune korrektsioon

Kui kõik süsteemi põhiosad toimivad, kuid mitte sellise järjepidevuse, sageduse või põhjalikkusega, nagu nähakse ette eeskirjades, on õigustatud 5 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult järeldada, et need ei taga piisavalt taotluste nõuetekohasust ja et fondile tekkinud oht oli märkimisväärne. 5 % suurune korrektsioon võib olla asjakohane ka üksikute projektide raames toimunud kergema eeskirjade eiramise puhul, mis on seotud põhiosadega.

Asjaolu, et süsteem ei toimi laitmatult, ei ole iseenesest piisav põhjus finantskorrektsiooni tegemiseks. Selgesõnaliste ühenduse eeskirjade või heade haldustavade järgimises peab olema suur puudus, mis tekitab fondile tõelise kahju- või eeskirjade eiramise riski.

2 % suurune korrektsioon

Kui süsteemi põhiosad toimivad nõuetekohaselt, kuid mõni abiosa ei toimi üldse, on õigustatud 2 % suurune korrektsioon, pidades silmas fondile tekitatud väiksemat kahjuriski ja rikkumise väiksemat raskust.

2 % suurust korrektsiooni suurendatakse 5 protsendini, kui sama puudus tuvastatakse pärast esimese korrektsiooni kuupäeva tehtud kulutustes ja liikmesriik ei ole pärast esimest korrektsiooni võtnud piisavaid parandusmeetmeid vigase süsteemiosa suhtes.

2 % suurune korrektsioon on õigustatud ka siis, kui komisjon on korrektsiooni tegemata teatanud liikmesriigile vajadusest täiustada süsteemi olemasolevaid abiosi, mis ei toimi rahuldavalt, kuid liikmesriik ei ole võtnud vajalikke meetmeid.

Korrektsioone tehakse üksnes selliste haldus- ja kontrollisüsteemide abiosade puuduste suhtes, mille põhiosades ei ole puudusi tuvastatud. Kui esineb puudusi nii abiosades kui ka põhiosades, tehakse korrektsioone üksnes põhiosade suhtes kohaldatava määraga.

2.4. Piiripealsed juhtumid

Kui käesolevate suuniste rangest kohaldamisest tulenev korrektsioon oleks ebaproportsionaalne, võib välja pakkuda väiksema korrektsioonimäära.

Näiteks kui puudused tulenesid raskustest ühenduse eeskirjade või nõuete tõlgendamisel (välja arvatud juhud, mil võib põhjendatult eeldada, et liikmesriik pöördub sellistes küsimustes komisjoni poole) ja riigi asutused võtsid kohe puuduste ilmnemisel tõhusaid meetmeid nende kõrvaldamiseks, võib seda kergendavat asjaolu arvesse võtta ja välja pakkuda väiksema määra või korrektsiooni ärajätmise. Samamoodi tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta tuginemist õiguskindlusele, kui puudustest ei teatatud komisjoni talituste varasemate auditite järel.

Üldiselt ei käsitleta asjaolu, et puudulikke haldus- või kontrollisüsteeme täiustati kohe pärast liikmesriigile puudustest teatamist, kergendava asjaoluna, kui hinnatakse süstemaatilise eeskirjade eiramise rahalise mõju ulatust enne täiustamist.

2.5. Hindamisalused

Kui olukord muudes liikmesriikides on teada, võrdleb komisjon neid omavahel, et tagada võrdne kohtlemine korrektsioonimäärade kindlaksmääramisel.

Korrektsioonimäär peaks kehtima kulude selle osa suhtes, mis oli ohus. Kui puudus tuleneb sellest, et liikmesriik ei rakenda sobivat kontrollisüsteemi, tuleks korrektsiooni kohaldada kõikide kulude suhtes, mille jaoks kontrollisüsteemi vaja oli. Kui on alust arvata, et puudus piirduv üksnes teatava asutuse või piirkonnaga, kes kohaldab liikmesriigi sisseseatud kontrollisüsteemi, peaks korrektsioon piirduma kulutustega, mida kontrollib see asutus või piirkond. Kui puudus on seotud näiteks suurema määraga toetuse vastavuse kontrollimisega abikõlblikkuse kriteeriumidele, põhineb korrektsioon suurema ja väiksema toetusmäära vahelisel erinevusel.

Korrektsioon peaks tavaliselt käsitlema meetmega seotud kulutusi uuritaval ajavahemikul, näiteks ühel majandusaastal. Kui eeskirjade eiramine tuleneb süstemaatilistest puudustest, mis on ilmselt pikaajalised ja mõjutavad mitme aasta kulusid, peaks korrektsioon siiski käsitlema kõiki kulusid, millest liikmesriik on teatanud alates süsteemi puuduse tekkimisest kuni selle kõrvaldamise kuuni.

Kui ühes ja samas süsteemis tuvastatakse mitu puudust, ei kumuleerita kindla määraga korrektsioone, vaid kontrollisüsteemis kui tervikus sisalduvate ohtude näitajaks võetakse kõige suurem puudus.⁽¹⁾ Kindla määraga korrektsioone kohaldatakse nende kulude suhtes, mis jäävad järele pärast üksikute toimikute puhul tühistatud summade mahaarvamist. Kui liikmesriik ei kohalda ühenduse õigusega ettenähtud karistusi, peab finantskorrektsiooni summa vastama kohaldamata karistuste summale pluss 2 % ülejäänud taotlustest, kuna karistuste mittekohaldamine suurendab eeskirjadevastaste taotluste esitamise ohtu.

3. NETOFINANTSKORREKTSIOONIDE KOHALDAMINE JA MÕJU

Kui liikmesriik nõustub tegema otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 1 kohase menetluse raames väljapakutud finantskorrektsiooni, ei pea komisjon tegema finantseeringu netovähendust, vaid võib lubada liikmesriigil vabastatud summad ümber jaotada. Finantskorrektsioonid, mis komisjon on määranud otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 2 kohaselt pärast sama otsuse artikli 18 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse lõpulejõudmist, sisaldavad siiski fondi abi suunavate eraldiste netovähendust.

Netokorrektsioon tehakse igal juhul siis, kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole võtnud piisavalt arvesse ühenduse või riiklike asutuste tuvastatud eiramist käsitlevaid järeldusi, ja/või kui eiramise põhjuseks on tõsine puudus liikmesriigi või juhtimis- või makseasutuste haldus- või kontrollisüsteemis.

Kõik netokorrektsioonide tulemusena komisjonile võlgnetavad summad tuleb maksta üheskoos otsuse 2000/596/EÜ artikli 19 lõike 3 kohase viivisega kooskõlas käesoleva otsuse artikli 15 lõikega 2.

⁽¹⁾ Vt ka punkti 2.3 (2 % suurune korrektsioon).

IV LISA

EUROOPA KOMISJON

EUROOPA PAGULASTE FOND

Kuludeklaratsioon ja maksetaotlus

(saata ametlike kanalite kaudu justiits- ja siseküsimuste peadirektoraadi 1. üksusesse, Rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel)

Programmi nimi:

Komisjoni otsus nr (kuupäev)

TÕEND

Mina, allakirjutanu,..... esindan Euroopa Pagulaste Fondi vahendite kasutamise eest otsuse 2000/596/EÜ artikli 7 alusel vastutavat asutust..... ja tõendan käesolevaga, et abisaajad tegid kõik Euroopa Pagulaste Fondi ja riigisisesele toetusele (mis on sõltuvalt asjaoludest riiklik või eratoetus) vastavad abikõlblikud kulutused programmi edenemist mööda pärast ja et nende kogusumma oli (summa kahe kümnendkoha täpsusega).

Lisatud kuluaruanne meetmete lõikes on käesoleva tõendi lahutamatu osa.

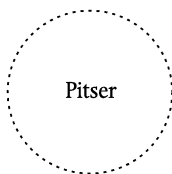
Samuti kinnitan, et projekt edeneb kooskõlas eesmärkidega, mis on sätestatud kaasfinantseerimistaotlust heakskiitvas komisjoni otsuses, ja otsuse 2000/596/EÜ sätetega, eelkõige seoses haldus- ja finantskontrolli menetluste kohaldamisega projekti suhtes, et tagada teenuse (kaasfinantseeritavate toodete ja teenuste pakkumine) nõuetekohane osutamine ja kulude tegelik kandmine, eeskirjade eiramise vältimine, tuvastamine ja kõrvaldamine, pettuste uurimine ning alusetult makstud summade sissenõudmine.

Tõendavad dokumendid on kättesaadavad praegu ja vähemalt viie aasta jooksul pärast seda, kui komisjon on teinud lõppmakse.

Kinnitan, et:

1. kuluaruanne on õige ja koostatud kontrollitavatel tõendavatel dokumentidel põhinevatest raamatupidamissüsteemidest lähtudes;
2. kuluaruandes on arvesse võetud tagasisaadud summasid, programmi alusel finantseeritud projektidest saadud tulu ja saadud intresse.

Kuupäev:

.....
(Nimi suurtähtedega)

.....
(Volitatud isiku ametinimetus ja allkiri)

KULUTUSED MEETMETE LÕIKES

Komisjoni viitenumber:

Nimi:

Kuupäev:

Meede	Tehtud abikõlblikud kulutused kokku (eurodes) ⁽¹⁾					
	Avalik-õiguslik				Eraõiguslik	Kokku
	Ühendus (Euroopa Pagulaste Fond)	Riik	Piirkonnad	Kohalikud asutused		
A. Vastuvõtmine						
B. Integratsioon						
C. Vabatahtlik naasmine						
D. Tehniline abi						
Kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euroopa Pagulaste Fondist kokku						

⁽¹⁾ Eurotsooni väliste liikmesriikide puhul kohaldatakse vahetuskurssi, mis kehtib komisjoni eelviimasel tööpäeval sellel kuul, mis eelneb kuule, mil asjakohase meetme eest vastutav makseasutus kirjendas kulud.

Liide

Kuluaruande liide: pärast viimast kuludeklaratsiooni tagasisaadud summad, mis sisalduvad käesolevas kuludeklaratsioonis (rühmitatud meetmete kaupa):

Tagasimakstav summa	
Võlgnik	
Sissenõudekorralduse väljastamiskuupäev	
Sissenõudekorralduse väljastanud asutus	
Tagasisaamise kuupäev	
Tagasisaadud summa	

MAKSETAOTLUS

Meetme nimi:

Komisjoni viitenumber

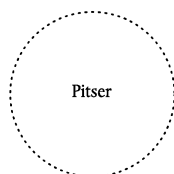
Otsuse 2000/596/EÜ artikli 17 kohaselt taotlen mina, allakirjutanu (volitatud isiku nimi suurtähtedega, pitser, ametinimetuse ja allkiri), euro suuruse summa maksmist vahemaksena/lõppmaksena. ⁽¹⁾ Käesolev maksetaotlus on vastuvõetav järgmistel põhjustel:

a) Nimetatud otsuse artikli 8 lõike 2 kohane menetluse kirjeldus/otsuse artikli 20 lõikega 3 nõutav lõpparuanne (mittevajalik maha tõmmata)	— on esitatud; — on lisatud;
b) Juhtimisasutuse tehtud otsuste puhul on jäänud summa piirsesse, mis on fondist asjakohastele meetmetele eraldatud;	
c) Juhtudel, mil komisjon on andnud soovitusi järelevalve- ja haldussüsteemide täiustamiseks,	— on neid järgitud; — on antud selgitusi; — soovitusi ei ole antud;
d) Otsuse artikli 19 lõike 1 kohased finantskorrektsioonid	— on tehtud; — nende kohta on esitatud märkused; — kulusid ei ole esitatud; — meetmeid ei ole nõutud;
f) Ükski tõendatud kulutus ei ole osa meetmest, mis sisaldab veel heakskiitmata riigiabi	— peatamist ei ole kohaldatud; — kulusid ei ole esitatud;

Makse tuleks teha järgmiselt:

Saaja	
Pank	
Pangakontori aadress	
Konto number	
Kontoomanik (kui see erineb saajast)	

Kuupäev:

.....
(Nimi suurtähtedega)

.....
(Volitatud isiku ametinimetuse ja allkiri)

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata.